

Dossier de premsa

l'AIET presenta:

Irène Némirovsky, de Joan Guasp
(lectura dramatitzada)

estrena dimecres 3 d'octubre de 2007, a les 21:30 h.
Biblioteca de Catalunya
entrada gratuïta

ASSOCIACIÓ D' INVESTIGACIÓ I EXPERIMENTACIÓ TEATRAL

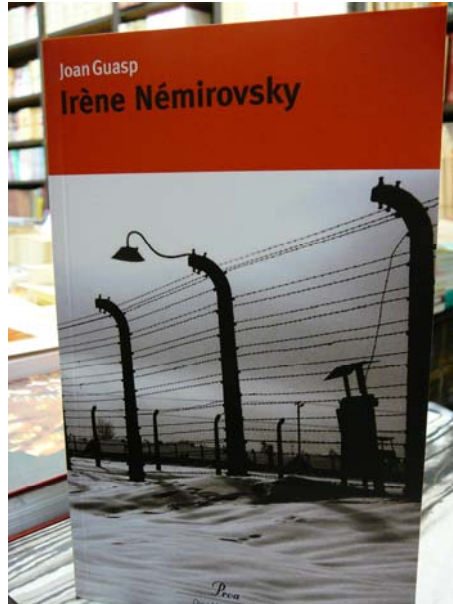
C. Torre d'en Damians, 40 baixos ■ 08028 Barcelona ■ T. 93 289 24 81 ■ aiet@aiet.cat

índex

1. presentació
2. l'obra
3. la dramatúrgia
4. fitxa artística
5. currículums
6. contacte/directoris

Foto portada:
Teulada de Llivia preparada contra la neu. Autoria: Rosa M. Isart.

1. Presentació.

El monòleg de Guasp, publicat per Proa

La lectura dramatitzada d'aquest text formarà part de les activitats complementàries a la posada en escena del text *Cosa de dos* de Gloria Montero que l'AIET posa en escena a la Biblioteca de Catalunya del 13 de setembre al 14 d'octubre de 2007, amb direcció de Rafel Duran i interpretació de Lurdes Barba i Francesc Lucchetti.

Els textos que es presentaran els dies 3, 4, 5 i 6 d'octubre de 2007, a les 21:30 h. amb entrada lliure, són:

- dimecres 3 d'octubre: *Irène Némirovsky*, de Joan Guasp, amb Mercè Lleixà (direcció: Rosa M. Isart)
- dijous 4 d'octubre: *La sutura*, de Marina Steinmo, amb Carme Sansa (direcció: Teresa Devant)
- divendres 5 d'octubre: *Cruzando el puente* de José Triana, amb Enric Majó (direcció: Ricard Salvat)
- dissabte 6 d'octubre: *Frida K.* de Gloria Montero, amb Xus Estruch (direcció: Lurdes Barba)
- .

En Joan Guasp guanyà el 2006 amb el monòleg *Irène Nèmirovsky* el Premi de Teatre Josep Ametller que convoca la revista Recull de Blanes (fundada el 1920). La Publicació del text l'ha feta l'editorial Proa (1a. edició, febrer de 2007) (www.proa.cat).

2. L'obra.

Guasp recrea a *Irène Némirovsky* les darreres hores de vida de l'escriptora protagonista, malalta i dèbil, empresonada a Auschwitz. En breu morirà a les cambres de gas. Tal vegada barreja, en aquells moments tan terribles, realitat i ficció. Sorgeix el record bé de la literatura que ha escrit i li ha reportat un èxit considerable, bé un record real que ha subsumit en un relat literari, o bé sencillament un episodi real que l'enfrontà en realitat amb la figura de la seva mare. En tot cas Guasp recull fidelment tota la informació que ofereix l'obra de Némirovsky *Le Bal* i l'aconverteix en fil del discurs de l'actriu, paral·lelament al relat de la tortura i la tragèdia imminent de la mort.

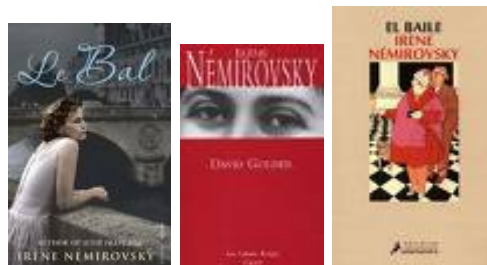
L'obra està estructurada en un acte primer i únic. Una única actriu que representa tenir trenta-nou anys, prima, amb el cap rapat, porta a terme el monòleg; indiquen les acotacions que sempre asseguda al terra. Algunes veu *en off*, dictatorial, dura, imperativa (en alemany, diverses vegades: « Irène Némirovsky! Ab in die Duschen! » (A les dutxes!), o bé « Raus, Schnell » (Fora d'aquí, ràpid, de pressa!)). Una melodia exigida per l'obra: a les darreries del text, la Marxa fúnebre d'*El capvespre dels déus* de Wagner.

Sobre l'escenografia l'obra assenyalava per a un possible muntatge: “*camp de concentració d'Auschwitz, patí davant una llarga filera de barracons, molt fred, primavera de 1942, herba humida a la línia de prosceni*”.

Un punt de partida real

Némirovsky fou una escriptora jueva que escrivia en francès. Nascuda a Kiev, Ucraïna, l'11 de febrer de 1903, morí a Auschwitz, Polònia, el 17 d'agost de 1942). Va viure a Sant Petersburg, a Finlàndia (1918) i a París. El 1926, als 23 anys, es casà amb el banquer Michel Epstein, amb qui va tenir dues filles, Denise (1929), i Élisabeth (1937). El 13 de juliol de 1942 és arrestada per la gendarmeria francesa i internada al camp de concentració de Phithiviers, i després deportada a Auschwitz, on morí de tifus el 17 d'agost de 1942.

El pròleg de la *Suite Francesa* editada en català ens dóna una interessantíssima i completa biografia de l'escriptora i unes dades al final francament útils (fragments d'un diari literari de l'autora i de correspondència personal).

Obres :

L'Enfant génial (Éditions Fayard, 1927)

David Golder (Éditions Grasset, 1929)

Le Bal (Éditions Grasset, 1930)

Le malentendu (Éditions Fayard, 1930)

Les Mouches d'automne (Éditions Grasset, 1931)
L'Affaire Courilof (Éditions Grasset, 1933)
Le Pion sur l'échiquier (Éditions Albin Michel, 1934)
Films parlés (Éditions Nouvelle Revue Française, 1934)
Le Vin de solitude (Éditions Albin Michel, 1935)
Jézabel (Éditions Albin Michel, 1936)
La Proie (Éditions Albin Michel, 1938)
Deux (Éditions Albin Michel, 1939)
Le maître des âmes (Revue Gringoire, 1939, published as weekly episodes)
Les Chiens et les loups (Éditions Albin Michel, 1940)

I pòstumament:

La Vie de Tchekhov (Éditions Albin Michel, 1946)
Les Biens de ce monde (Éditions Albin Michel, 1947)
Les Feux de l'automne (Éditions Albin Michel, 1957)
Dimanche (short stories) (Éditions Stock, 2000)
Destinées et autres nouvelles (Éditions Sables, 2004)
Suite française (Éditions Denoël, 2004) Renaudot prize 2004
Le maître des âmes (Éditions Denoël, 2005)

Traduccions al català : *Un infant prodigi* (Columna), *Suite francesa* (RBA/La Magrana).

Font : web oficial d'Irène Némirovsky
www.irenememirovsky.guillaumedelaby.com

3. La dramaturgia.

L'obra neix amb una cita:

“No vaig perdre a Auschwitz
ningú que jo conegués, i així i tot no passa
cap dia sense que pensi en Auschwitz”
(Zvi Kolitz)

Ben al contrari que aquesta cita, la postura general que adoptà el món en relació a la barbàrie nazi fou justament intentar evitar el tema, assumir que aquells fets terribles no estaven passant, no podien estar passant. Segurament aquelles aberracions que s'explicaven no ere més que exageracions sensacionalistes volia pensar el món de l'època. En un moment final de l'obra la mateixa Irène recrimina a tota Europa aquesta cruel complicitat i destructiva tolerància, passivitat:

“Tot Europa és un gran camp de concentració. A Alemanya i a Polònia, de manera molt destacada, les cambres de gas i els forns crematoris funcionen sense parar les vint-i-quatre hores del

dia. La gent ho sap. Ho sap tothom. Ho saben a Berlín, naturalment, però també a París, a Roma, a Moscou... Potser més endavant, quan ja tot s'hagi acabat, algú alçarà la mà i apuntarà amb el dit que ara amaga. Però ja serà massa tard. Massa tard...”.

Aquesta reivindicació, recriminació, aquest crit contra la injustícia tolerada per activa i per passiva, tàcita o expressament, fa d'*Irène Némirovsky* un text perfectament vigent: avui dia grans injustícies -per exemple les portades a terme contínuament al tercer món- les vivim com si en realitat no existissin, negant-les subtilment o clara, girant-li's l'espatlla a favor de la vida assossegada que reposa en un estat de benestar i pur consumisme capitalista.

Un sentiment de **ràbia continguda** aporta a una Irène propera a la mort i absolutament afeblida una petita dosi d'energia. També el plaer que obté a través del record, ja biogràfic real o bé ja literari. No podem concebre que la protagonista pensi en la possibilitat de la supervivència o de l'escapada de l'infern on està engabiada. La crueltat i la no-por a la mort, aspectes reincidentes en la literatura de Némirovsky, permetran a aquest ésser humà avançar contra la màquina genocida alemanya.

En tot cas la nostra lectura vol ser molt respectuosa amb el text: no s'ha retallat cap fragment ni es vol articular cap moviment que contradigui la gran acotació general de l'autor: la Irène només entra per asseure's directament a la gespa i parlar-nos, la Irène només s'aixeca per finalment dir adéu-siau abans de ser exterminada i córrer atemorida pel camp de destrucció. El treball gestual introduït dóna importància al gest de la mà, racó últim on tots -quan el cos està afeblit notablement- concentrem l'energia i la comunicació humana. Ens ve contínuament a la ment la imatge del boig, tal vegada mig rodamón, de Picasso de l'època blava (1901-1904), aquelles mans que omplen l'espai, entre la lucidesa i la bogeria.

També s'ha introduït a l'últim paràgraf, a la darreres frases de l'obra, un gest de ràbia (l'automossegada del dit o la mà) molt habitual a la literatura de Némirovsky i que defineix, doncs, notablement l'autora. Tots els fragments següents pertanyen a l'edició en espanyol de *Le Bal*:

“Antoinette hizo una mueca: “Inglesa cochina” y tendió hacia la pared sus débiles **puños crispados**. Cochinos egoístas, hipócritas, todos, todos ellos... Les daba igual que se ahogara, sola en la oscuridad, a fuerza de llorar, que se sintiera desgraciada y sola como un perro perdido... Nadie la quería, nadie en el mundo... Pero acaso no veían, ciegos, imbéciles, que ella era mil veces más inteligente, más valiosa, más profunda que todos ellos, todos los que pretendían educarla e instruirla... Nuevos ricos groseros e incultos..” (pàg. 56-57)

“Repitió con rabia, **mordiéndose las manos** con tanta fuerza que sintió cómo sangraban.” (pàg. 59-60)

“Querría que mamá les viera... ah sí, cómo me gustaría, murmuró **apretando los puños**: pero no, los enamorados tienen suerte... son felices, están juntos, se besan... El mundo entero está lleno de hombres y mujeres que se aman... ¿Por qué yo no?” (pàg. 70)

“el choque suave de dos caras, pero se **retorcó bruscamente las manos** como una mujer celosa...”(pàg. 82)

“ ”Me importa un bledo”, balbuceó, y **se mordió con rabia las manos**, que sangraron bajo los dientes jóvenes y afilados.” (pàg. 106)

Intuïm un reincident contrast entre el blanc i negre: l'ànima blanca de la innocent, el negre del botxí. Entre el blanc de la vida esplendorosa i el negre que s'associa a desgràcia i mort. Una tela negra que cobreix la cadira de lectura ens recordarà la llarga llista d'atrocitats portades a terme als camps de concentració i destrucció. La cua de núvia és la cua que ens porta a l'altar de la mort, desitjada, digna, imprescindible.

Altrament també el text aborda el tema del geni artístic anul·lat, denigrat, no respectat, per la dictadura del poder, més ben dit: pel poder dictatorial. (La definició de “geni” que fan les pàgines d'*Un infant prodigi* és excepcional. Quina capacitat de síntesi i observació tenia la culta Irène!)

En definitiva, la persona com a entitat valuosíssima que ha estat privada del seu rang atorgat per la llei natural.

Tasques de documentació

Cinc llibres ens ajudaran a conformar-nos una idea de la personalitat i la sensibilitat de l'escriptora protagonista. En realitat també ens ajudaran a obtenir una pinzellada del *modus vivendi* jueu, de les seves tradicions, maneres, aliments, vestuari, música, etc.

Per altra banda, el visionat de documents audiovisuals (pel·lícules, documentals) serà un complement històric a tenir present (període nazi, vida jueva, camps de concentració, etc.) per a la comprensió general i contextualització i especialment per documentar-nos sobre vestuari -tot i que la lectura no ho contempla, finalment- i atmòsfera dels centres d'extermini nazi.

a) documentació literària

El ball (Le Bal)

El primer llibre emprat és *El baile (Le Bal)*: un llibret de 136 pàgines amb lletra grossa, Aster de 14/15 punts, traduït del francès al castellà per Magdalena Guilló, publicat el 1986 a Barcelona per Muchnik Editores, i prologat per l'editor. La pàgina final del llibre ens dona la datació original: París, 1928. El llibre es publicà en vida de la Irène: l'any 1930, per Éditions Bernard Grasset, de París.

Existeix una versió cinematogràfica, *Le Bal*, (1931) de l'obra homònima dirigit per Wilhelm Thiele (1890-1975) on intervenia Danielle Darrieux fent d'Antoinette i Germaine Dermoiz fent de la seva despòtica mare, Madame Kampf. (Vegeu la fitxa completa a: <http://imdb.com/title/tt0021638/>). També existeix una versió alemanya, del mateix director i any, *Der Ball*, on Dolly Haas fa d'Antoinette:

<http://www.deutscher-tonfilm.de/db1.html>

L'obra *El ball*, una narració lineal i clara articulada en 6 capítols, ens mostra terriblement la crueltat adolescent a través de l'ardit, l'estratagema, de la noieta protagonista (Antoinette, catorze anys) per evitar la celebració d'una festa de societat per a uns dos-cents convidats - es preparen cent setanta-dos invitacions, segons indica la pàg. 43 d'*El baile*- organitzada per la mare. Antoinette no pot assistir-hi perquè no té els quinze anys, edat de les presentacions en societat. Aquest text és imprescindible per entendre el nostre monòleg, en el sentit que veu directament d'ell: nom de personatges de la història, aristòcrates o convidats al ball, comparatives en boca dels personatges, evolució dels fets, peces de roba o de menjar preparat referits, pensaments i reaccions dels personatges, etc. Una variació molt important en la versió teatral: Irène no tira els sobres -invitacions a la festa- a l'aigua sinó que arran d'una ensopegada li rellisquen riu avall. La crueltat infantil és substituïda per Guasp per un accident fortuït.

Si comparem les dues versions dels fets :

« Antoinette no se había movido. La oscuridad sólo le permitía ver dos sombras confusas y el Sena negro lleno de reflejos. Incluso cuando se besaron, adivinó, más que vio, la conmoción, el choque suave de dos caras, pero se retorció bruscamente las manos como una mujer celosa... Al hacer aquel movimiento , un sobre se deslizó y se cayó al suelo. Tuvo miedo y lo recogió apresuradamente y, en aquel mismo instante, se avergonzó de su temor: ¿cómo? ¿iba a temblar siempre como una niña? No era digna de ser una mujer. ¿Y aquellos dos que seguían besándose? Sus labios no se soltaban... Una especie de vértigo se apoderó de ella, una salvaje necesidad de desafío y de maldad. Apretando los dientes, agarró todos los sobres, arrugándolos entre las manos, rompiéndolos a pedazos y arrojándolos todos de una vez al Sena. Durante un largo momento los vio flotar junto al arco del puente y se le ensanchó el corazón. Después, el viento acabó hundiéndolos en el agua.” (tancament del capítol 4) (pàg. 82-83, Némirovsky, *El baile*)

“Quan creuava el Sena, pel pont d'Alexandre, vaig ensopegar. Per no caure vaig amollar el paquet d'invitacions i em vaig recolzar a la balustrada. Vaig veure com el paquet es desfeia enlaira i tots els sobres queien al riu. S'estaren una bona estona nedant (..). Però veient com l'aigua s'emportava les invitacions riu avall m'entrà un

sentiment d'alegria que mai abans no havia sentit." (pàg. 46, Guasp, *Irène Némirovsky*)

Hem seleccionat diversos fragments del llibre, interessants per diferents consideracions:

- a) descripció física de la Irène joveneta: els trets de la Irène adolescent fan suposar una evolució adulta en la mateixa línia fisiològica. (Guasp, en canvi, farà referència a una protagonista menuda):

“Era una niña de catorce años, larga y lisa, con la cara pálida propia de esa edad y tan enjuta que a las personas mayores se les antojaba una mancha redonda y clara, desprovista de facciones, con los párpados bajos, ojera y una boca pequeña y cerrada... (...) los pies grandes y esas zancas terminadas en manos coloradas y dedos manchados de tinta (..)” (pàg. 17-18)

“Tenía once años y era alta para su edad... (..)” (pàg. 20)

- b) descripció psíquica de la Irène joveneta:

1) viva sexualitat, libido

“una mujer hermosa y amada... Había hombres que la acariciaban y la admiraban, igual que André Sperelli acariciaba a Hèlene y Marie y Julien de Suberceaux a Maud de Rouvre en los libros... El amor... Se estremeció. (..)” (pàg. 22)

“Por qué esa envidia vergonzosa, desesperada, que te roe el corazón al ver pasar dos enamorados al atardecer, que se besan caminando y se tambalean suavemente, como ebrios... ¿ Odio de solterona a los catorce años? Sabe bien que ya le tocará pero falta tanto, no llegará nunca y, mientras espera, la vida estrecha, humillada, las clases, la disciplina rígida, la madre gritando...” (pàg. 60-61)

“Se tocó el cuerpo a través del camisón con dedos ligeros, con ternura y respeto... Hermoso cuerpo preparado para el amor... Murmuró:
- ¡Quince años, oh Romeo, la edad de Julieta...!
Cuando tenga quince años el sabor del mundo habrá cambiado...” (pàg. 63)

“Querría que mamá les viera... ah sí, cómo me gustaría, murmuró apretando los puños: pero no, los enamorados tienen suerte... son felices, están juntos, se besan... El mundo entero está lleno de hombres y mujeres que se aman... ¿Por qué yo no?” (pàg. 70)

2) caràcter i relació amb la mare

La relació mare-filla és en la literatura de Némirovsky una relació absolutament desafortunada. La mare acostuma a ser freda, materialista, malhumorada, altiva, una nova i obsessiva nova rica, una dona amargada, poc afectiva. En realitat continuament s'associa enriquiment econòmic progressiu a empobriment de l'ànima -o el geni artístic- i a desgràcies personals.

“(la mare al marit, abans de fer-se rics) Me duele que haya personas que vivan bien y sean felices mientras yo paso los mejores años de mi vida en este sucio agujero remendando tus calcetines.” (pàg. 25)

“(la mare a la filla) (..) déjame en paz, que me aburres” (pàg. 26)

3) autocontrol de les emocions

“Antoinette temblaba de pies a cabeza pero salió despacio y sin una lágrima.” (pàg. 52)

4) gesticulació pròpia en els moments difícils

Molt interessant és la manera com fa actuar Némirovsky gestualment els seus personatges. Odi i ràbia deriven habitualment en un moviment de punys o mans en la protagonista. Els exemples proposats han estat emprats a la pàgina 7 d'aquest dossier (*vegeu*).

5) esperit de lluita, vitalisme

“Cochinos egoístas: soy yo la que quiero vivir, yo que soy joven... Me roban, me roban mi parte de felicidad sobre la tierra...¡Oh, entrar en el baile por un milagro y ser la más bonita la más deslumbrante, con los hombres a mis pies!” (pàg. 62)

“(..) la cabeza hacia la ventana... (Debía estar muy bello el Bosque al atardecer, con los árboles invernales, desnudos y delicados, y el cielo blanco como una perla...)”. (pàg. 74)

“Mademoiselle Isabelle ha encendido la lámpara.. Fuera, el cielo se ha oscurecido y difuminado... (..) Una hora más perdida, ida a pique, que se ha escapado como el agua entre los dedos y que ya no volverá... “Me gustaría irme muy lejos o morirme”...”(pàg. 77)

6) formació:

“(..) va a llegar usted tarde a la clase de alemán” (pàg. 67)

7) l'arma de la indiferència:

“Pero Antoinette no se conmovía; sólo sentía un cierto desdén, una cierta indiferencia despectiva.” (pàg. 132)

8) posició vers la mort i el suïcidi:

“Quisiera morirme, Dios mío, haz que muera... (..) Castigadles y, después, quiero morirme.” (pàg. 59)

“Todas esas luces que centelleaban y vacilaban como velas al viento... De pronto, tuvo miedo y echó a correr con todas sus fuerzas.” (pàg. 80)

“Me mataré y, antes de morir, diré que es por culpa de ella -la mare-, ya está, murmuró: no me da miedo nada y me he vengado por adelantado...” (pàg. 107)

9) crueltat mental del personatge:

“Ah, quisiera que se muriesen todos” (pàg. 58)

“Era el minuto, el instante intangible en que “en el camino de la vida” se cruzaban las dos, y una iba hacia lo alto y la otra a hundirse en la sombra, aunque ellas no lo sabían. No obstante, Antoinette repitió con dulzura: -Mi pobre mamá...” (pàg. 135-136) (la filla es compadeix cínica i freda de la mare quan ha estat justament ella la causant de les desgràcies maternals).

Annex: esquema personatges de l'obra *Le Bal*

madame Kampf (Rosine, mecanògrafa) ----- monsieur Kampf (Alfred, banquer)

filla: Antoinette

altres: criats: Georges, Lucie.

altres: miss Betty, institutriu anglesa de l'Antoinette

altres: mademoiselle Isabelle Cossette, cosina de Kampf, professora de música de famílies de nou rics jueus, solterona, llisa, prima, miop però sense ulleres, nas llarg (descripció a la pàg. 45).

Un infant prodigi (Un enfant prodige)

Més qualitat literària -o de la traducció, tal vegada- té el text en principi orientat a joves (col.lecció Columna Jove, núm. 159) *Un infant prodigi (Un enfant prodige)*. El llibret de 70 pàgines amb lletra normal, traduït del francès per Maria Bohigas, publicat el 2001 a Barcelona per Columna Edicions, i sense pròleg és una interessant aproximació al fet de la genialitat artística a través del relat de la curta vida del noiet Ismael Baruch. La pèrdua de la inspiració, de la genialitat que vivia als catorze anys, la decepció de la seva mecenes sensual i capriciosa, l'abocaran a la decisió del suïcidi poc temps després. L'edició original en francès la signà Gallimard l'any 1992.

Destaquem que aquest llibre assenyala que el dia del casament la dona jueva es rapa el cabell "tal i com mana la llei" (pàg. 7). Curiosament, doncs, aquest rapat capilar tant pot simbolitzar un moment de joia (matrimoni) com de crim contra la humanitat (camp de concentració).

Altres aspectes reiteratius en la literatura de Némirovsky: record de l'opulència ja passada (pàg. 8), edat del protagonista també entorn dels catorze anys -aquí, el protagonista, Ismael Baruch, petit cantaire autodidacta i versificador, en té tretze-, importància del desig sexual (pàg. 38), crueltat i xantatge a través de subtils erotismes i seduccions (pàg. 40-41: "el besà als llavis, malvada, tendra, com es mossega la carn rosa d'un fruit"), l'anhel i desig de viure (pàg 48), el geni -definició a la pàg. 48: allà, al gueto, s'havia notat sempre al fons del cor una mena d'angoixa indeterminada, de desig vague, un orgull massa potent, una facultat gairebé torturadora d'impregnar-se de bellesa i tristor"-, oposició entre naturalitat i artificiositat artística (pàg. 51-52), pèrdua de la llibertat i de la innocència, el suïcidi adolescent.

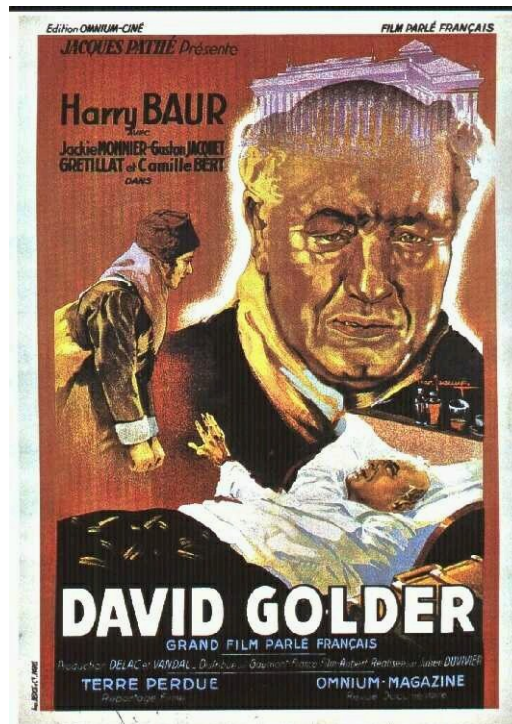
Némirovsky és, en definitiva, una escriptora concisa i sensible, sintètica, mordaç, exquisida: "un bell matí de juny que feia olor de maduixa" (pàg. 54). La fredor afectiva viscuda, en tot cas, anirem trobant com impregna tota la seva obra literària que acaba presentant accions humanes força calculades i agosarades.

David Golder (David Golder)

El tercer llibre que llegim és *David Golder*: un llibre consistent, 184 pàgines de lletra menuda, traduït del francès al castellà per Javier Albiñana, publicat el 1987 a Barcelona per Ediciones Grijalbo dintre de la col.lecció El espejo de tinta dirigida per Laura Freixa, amb un pròleg no signat introductor. El llibre es publicà en vida de la

Irène: l'any 1929, per Éditions Bernard Grasset, de París. La traducció parteix de l'edició Grasset si bé de l'any 1986. El pròleg aporta una dada interessant: Némirovsky va escriure *Le bal* en un brevíssim període de temps, "entre dos capítols del *David Golder*" (pàg. 6).

Existeix una versió cinematogràfica (1931) adaptat per Julien Duvivier i dirigit per Marcel Vandal i Charles Delac, que protagonitzà Harry Baur:

Suite francesa (Suite française)

El quart llibre que emprem és *Suite francesa*.

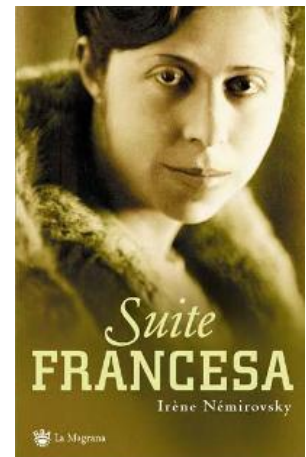
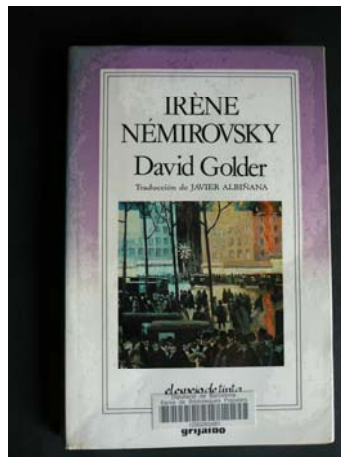
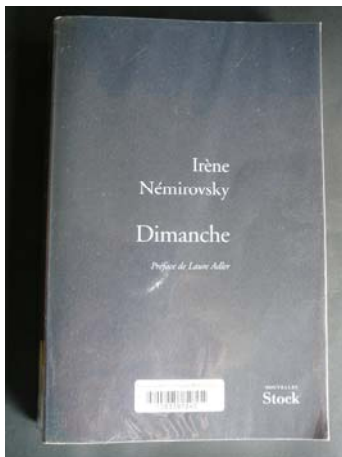
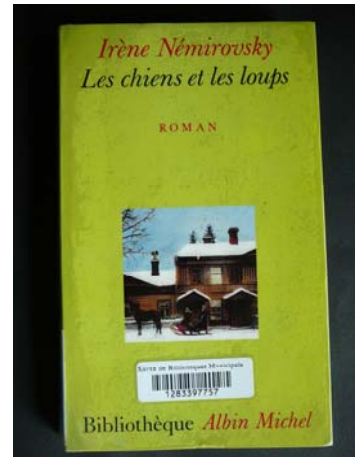
El llibre (416 pàgs.) descriu, gairebé en directe i amb una extraordinària prosa, l'èxode que van haver de patir molts francesos el mes de juny de 1940. Un èxode que va suposar un tràgic desordre a tota mena de famílies, des de les més benestants fins a les més humils. Més info:

http://www.rba.es/libros/suite-francesa_irene-nemirovsky_libro-OMAG893-es.html

Consultem, finalment, les edicions franceses disponibles d'altres obres de la Irène Némirovsky:

- NÉMIROVSKY, I. (2000). *Dimanche*. París: Stock.
- NÉMIROVSKY, I. (1940). *Les chiens et les loups*. París: Albin Michel.

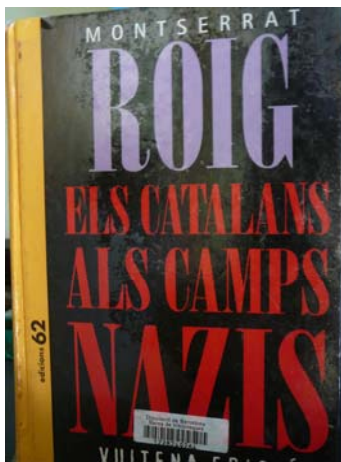
Portades dels tots els títols consultats :

b) documentació sobre el tema

Absolutament interessant. Visió general molt encertada. La matrícula que es pintava a l'avantbraç era en tinta blavenca i al braç esquerre.

ROIG, M. *Els catalans als camps nazis*. Barcelona: Edicions 62. 533 pàgs. aprox. Vuitena edició: maig de 1995.

Testimonis interessants. Explicacions sobre roba dels presos. Fotos puntuals útils per a la preparació del vestuari, si ho hagués contemplat la lectura.

c) documentació audiovisual

S'han visionat pel·lícules com per exemple *La lista de Schindler* (dir.: Steven Spielberg, 1993), *Amén*, *El tren de la vida*, *La vida es bella*, *La zona gris*, *Los niños del Brasil*, *La sombra del pasado (La petite prairie aux bouleaux)*(dir.: Marceline Loidan Ivens, 2003), *En nombre de todos los míos* (dir.: Robert Enrico, 1983) o bé els documentals *En brazos de un extraño (Into the Arms of Strangers)* (dir. Marc Jonathan Harris, 2000), *The Last Days* (dir.: James Moll, 1998). No hem pogut visionar el documental *Shoah* de Claude Lanzmann de 1985.

Algunes imatges significatives:

(extret de: The Last Days)

4. Fitxa artística.

Títol: *Irène Némirovsky* (lectura dramatitzada)

Autor: Joan Guasp

Idioma original: català (mallorquí)

Direcció: Rosa M. Isart

Fitxa artística: Mercè Lleixà (*Irène Némirovsky*)

Escenografia: ODDF

Tècnic de so i llums: Joan Delshorts

Durada aproximada: 65 minuts

Fotografia i documentació audiovisual: M. Josep R. Lucas.

Músiques: Fragments de: tema 5 BSO Mulholland Drive (intro mentre el públic entra i espera), Brahms (violins), Debussy (piano), Grieg (tema Mort d'Aase de Peer Gynt, monòleg final), Smetana (La meva pàtria) (arpa inicial), Mahler (trompetes), Grieg (suite Holberg, opus 40, rigodó) (violins curts), Grieg (Lament d'Ingrid de Peer Gynt) (violins), Wagner (marxa fúnebre de Sífriid, El capvespre dels déus) (tema final exigit pel text).

Muntatge banda sonora: Isart

Producció: ALET

Agraïments: Joëlle Essioux (assessorament llengua francesa), Sabine Lessiak i Bettina Blanch (assessorament de llengua alemanya), Joan Guasp, Aula de Teatre de la Facultat de Geografia i Història de la UB (lloc d'assajos), pàgina oficial biogràfica de la Irène Némirovsky, Biblioteca Joan Miró (Barcelona) per a les tasques de documentació i lectura de textos de l'autora.

Espectacle en català.

5. Currículums.

L'autor

Joan GUASP (Consell, Mallorca, 21 de novembre de 1943): Prolífic, satíric, comicitat molt personal, tot fregant l'absurd. Articulista defensor de la llengua catalana i la idiosincràsia del país. Creador, per exemple, d'obres teatrals com ara: *Kaby!* (1987, finalista del Premi Ignasi Iglésias de la Diputació de Barcelona, publicat per Edicions 62 l'any 1986), *Fumar d'amagat* (1993, Premi Teatre Principal de Palma de Mallorca, Editorial Moll, any 1991), *L'herètic encant dels dubtes* (finalista del Premi Ciutat d'Igualada de Teatre, 1986), *Fills de l'espera* (Premi Recull de Teatre 1993, de la localitat de Blanes; publ. per Edicions 62 l'any 1994), *Tructeatre* (conformat per les peces: *Alta temperatura*, *Moscards*, *Bimbolles*), *Oxo* (accèssit Premi SGAE de Teatre 1996, publ. per la SGAE l'any 1997).

És autor de la tetralogia *Els viatges inevitables integrada per: Viatge a la fi del món*, publicada en forma de llibret a AADPC-col.lecció Teatre-Entreacte núm. 16, *Viatge a qualsevol lloc*, publicada a la revista Escena, *Els papagenos (Viatge al principi de totes les coses)*, i finalment *El circ dels somnis (Viatge a un altre lloc)*.

Altrament ha escrit, també, *Els titellaires* (AADPC-col.lecció Entreacte núm. 22) i *El venedor de cacahuets* (AADPC-col.lecció Entreacte núm. 31). Darrerament ha presentat *Irène Nèmirovsky* (monòleg, Premi Recull de Teatre 2006) i *El creuer dels etcèteres* (Premi Vila de Sagunt de Teatre 2006).

Contacte amb l'autor: joingoisp@hotmail.com

Més info sobre l'autor:

www.aadpc.cat/cat/entreacte/136/revista.pdf (revista Entreacte núm. 136, entrevista a J. Guasp) pàg. 11 (maig 2006)

<http://www.satalaiadinca.com/noticies/Entr01.htm> entrevista al periòdic Sa Talaia d'Inca

www.normalizacio.net/noticia/index.php?sec=noticia&n=1249 estrena al Teatre de Lloseta de La petita Balanguera per la cia. Dit i Fet Teatre (octubre 2004)

www.escriptors.cat/autors/guaspj/ pàgina de l'autor a l'AELC

La direcció

Rosa M. Isart

(Barcelona, 1970)

Estudis de Dret i d'Història de l'Art a la Universitat de Barcelona. Curs de Narrativa Audiovisual amb Joan Marimon (UB, juliol, 2002). Master Class de Fabrice Melquiot a la Fundació Romea (maig, 2004). Master Class de Patricia Zangaro (Teatro x la Identidad) a La Casona (octubre, 2005). Sel.leccionada per participar en el projecte AREA_txt d'autories emergents, de la plataforma teatral AREAtangent (www.areatangent.com), l'octubre de **2005** s'hi fa a la seva seu ubicada al Raval barceloní la lectura dramatitzada d'una versió abreujada del seu text *Les mil i una*, sota la direcció d'Iban Beltran. Posteriorment, ella mateixa dirigeix una lectura dinàmica de la totalitat del text citat al Festival Internacional de Teatre EntreCultures a Tortosa el novembre de 2005. El maig de **2006**

dirigeix la posada en escena *Pa(r)ís*, una estilització teatral sobre el tema de la possible arribada a terres catalanes de nens apropiats a causa de la dictadura argentina, que s'estrena al Teatreneu (Barcelona) amb interpretació del veterà actor Jaume Borràs i dels joves Núria Santander, Anahi Setton i Andreu Tébar, dintre del primer cicle Teatro x la Identidad Catalunya organitzat des de la Plataforma Argentina contra la Impunidad. El setembre de 2006 participa en un Laboratori sobre identitat i creació contemporània impartit pels coreògrafs portuguesos Francisco Camacho i Rafael Alvarez (EIRA) a La Caldera (Barcelona) i en la Master Class de Silder Briceño i Mariam Delgado de Teatro Naku (Veneçuela) sobre Sensibilització amb objectes (Casa Amèrica de Catalunya, Barcelona). Des de febrer de **2007** participant activa a l'Aula de Teatre de la Universitat de Barcelona al nou edifici del carrer Montalegre que acull les facultats de Geografia i Història i la de Filosofia, aula que coordina el Departament d'Història de l'Art a través del professor Enric Ciurans. En el marc del Festival Magdalena Project acollit a Barcelona, taller sobre Dramatúrgies de l'Humor amb Diana Raznovich (març de 2007). Dirigeix la lectura dramatitzada *Viatge a qualsevol lloc* de l'autor prolífic mallorquí Joan Guasp a finals de maig de 2007 a l'AIET amb actors universitaris que s'inicien en la dinàmica teatral. Periodista teatral *freelance* per a la revista *Entreacte* de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya (www.aadpc.cat) i per a la revista comarcal *Gent del Masnou* (www.gentdelmasnou.org). Membre de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC, www.escriptors.cat/autors/isartr), de la Societat d'Autors i Editors (SGAE) i membre de la Junta de l'Associació d'Investigació i Experimentació Teatral des de gener de 2006.

Teatre publicat: (5)

- *Vainilla*. Arola Editors (Tarragona), col.lecció Textos a part, núm. 12. Tarragona, novembre 2001. 58 pàgs.
- *No es preocupi*. AADPC (Barcelona), col.lecció Teatre-Entreacte, núm. 52. Barcelona, agost de 2004. 84 pàgs. Pròleg de l'actriu i directora Anna Güell.
- *Model C3P0-2003* (teatre breu). Arola Editors (Tarragona), col.lecció Textos a part, núm. 25 -commemoratiu- (18 textos breus teatrals d'autors diversos). Tarragona, març de 2005. 198 pàgs. Pàgs. 93-102.
- *Senyoreta Ella*. Revista Assaig de Teatre núm. 47 "aniversari 10 anys d'AIET". Barcelona, setembre de 2005. 317 pàgs. Pàgs. 55-92.
- *La carmanyola del dilluns* (teatre breu infantil) dintre del volum recopilatori *Dramatúrgia al país de les meravelles*. AADPC (Barcelona), col.lecció Teatre-Entreacte, núm. 65 . Barcelona, octubre de 2006. 149 pàgs. (AADPC, www.aadpc.cat).

Traduccions disponibles d'obres teatrals

Anglès: *No es preocupi* (*Don't Worry*). Text íntegre a la web de l'autora i a www.playsonthenet.com

Premis Teatrals

2000- Premi Joaquim M. Bartrina (Premis Reus, IMAC)

2002- Fase final Premi Born de Teatre (un dels 9 textos finalistes).

www.rosamariaisart.com

foto : www.aadpc.cat

Mercè Lleixà

contacte: mercelleixa@hotmail.com

Actriu ebreca. Llicenciada en Art Dramàtic (Interpretació) per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona (1986), també s'ha format amb: Albert Vidal, Marie Sue Bruce (Estudi Ernie Martin, Nova York), Franco di Francescantonio, Dominic de Fazio (Actor's Studio), Pavel Khomsky (Teatre de l'Art, Moscou), Genadi Korotkov (Teatre de l'Art, Moscou). Ha estat professora d'Interpretació a diverses escoles: Memory, Col·legi de Teatre de Barcelona, Coco Comín Escola de Teatre Musical i, des de 2004 i actualment, a Eòlia. També ha exercit la direcció escènica (per exemple, a *Minim.mal Show* de Sergi Belbel i Miquel Górriz, companyia ElnacionalNoensvol (www.elnacionalnoensvol.net), Jove Teatre Regina, 2004).

Trajectòria teatral: **Medea**, de H. Müller, dir. Joan Ollé (La Cuina, 1987). **Les precioses ridícules**, de Molière, dir. Pep Fargas (Teatre Adrià Gual, 1987). **Això es autèntic**, de T. Stoppard, dir. Jordi Messalles (Teatreneu, 1988). **Don Carlos**, de F. Schiller, text G. Borgeaud, dir. F. Audí (Teatre Adrià Gual, 1989). **Els gegants de la muntanya**, de L. Pirandello, dir. X. Masó (Teatre Lliure, 1990). **Els enamorats**, de C. Goldoni, dir. C. Bieito (Mercat de les Flors, Festival Grec, 1990). **Nus**, Joan Casas, dir. R. Simó (Teatre Poliorama, 1992). **Miracles d'aigua**, de Claudia Méndez, dir. F. Audí (SAT Teatre, 1995). **La cantant calba**, d'E. Ionesco, dir. B. Rotenstein, (Festival Grec 95, Tantarantana, 1996). **Maror**, de Rodolf Sirera, dir. Josep Lluís Bozzo (Teatre Romea, 1996). **Macbeth**, de W. Shakespeare, dir. Tamzin Townsend (Pati Manning, Festival Grec 96). **De poble en poble**, de P. Handke, dir. Joan Ollé (Mercat de les Flors, Festival Grec 96).

Les dones sàvies, de Molière, dir. Rosa Novell (Teatre Romea, 1999). **L'augment**, de G. Perec, dir. Jesús Díez (Teatreneu, 2000). **Sik Sik i El barret de copa**, d'E. de Filippo, dir. Jordi Mesalles (Teatre Lliure, 2003). **L'hora en què res no sabíem res els uns dels altres**, de P. Handke, dir. Joan Ollé (Mercat de les Flors, Grec 2003). **Sis personatges en busca d'autor**, de L. Pirandello, dir. Joan Ollé (Teatre Lliure, 2004). **Fatma**, de M. Benguettaf, dir. Toni Vives (Festival EntreCultures de Tortosa, 2005. De gira: 2006-2007). **Valentina**, de C. Soldevila, dir. Toni Casares (TNC, 2006). **La cantant calba & la cantant calba al Mc donald's** d'E. Ionesco i Lluïsa Cunillé, dir. Joan Ollé (Teatre Lliure, 2007).

Trajectòria cinematogràfica: **Que t'hi jugues, Mari Pili?** , dir. Ventura Pons (1990) (Premi Nacional de Cinema de la Generalitat de Catalunya i Premi de l'Associació d'Actors i Directors de Catalunya, Millor Actriu Protagonista de Cinema, 1992). **No et tallis ni un pèl!**, dir. Francesc Casanovas (1992). Col.laboració especial a **Makinavaja, el último xoriço**, dir. Carlos Suárez (1992). **Cucarachas**, dir. Toni Mora (1992). **Jaume I el Conqueridor**, dir. Toni Verdaguer (1993). **Escenes d'una orgia a Formentera**, dir. Francesc Bellmunt (1995). Col.laboració especial a **Gràcies per la propina**, dir. Francesc Bellmunt (1996).

Trajectòria televisiva: **Los Viajes de Laura** (dir. Vittorio Sindoni, coproducció Itàlia-França, 1990), **Jo seré el seu gendre** (dir. Jordi Frades, Canal 33, 1992). **Estació d'enllaç** (dir. Jordi Frades, capítol 43, TV3, 1995). **Oh, Espanya!** (Dagoll Dagom, capítol: Extremadura, TV3, 1996). **Nissaga de poder** (culebrot) (TV3, 1996-1998). **Junts (telemovie)** (dir. Mireia Ros, TV3, 1999). **Happy House** (telesèrie) (dir. Francesc Bellmunt/Jesús Segura, TV2, 1999-2000). **Laberint d'ombres** (culebrot) (TV3, 1999). **Des del balcó** (sèrie) (dir. Jesús Garay, In Vitro Films, S.A., 2000). **La Mari (telemovie)** (dir. Jesús Garay, In Vitro Films, S.A., 2002). Col.laboració especial a **Mes enllà de les estrelles (telemovie)** (dir. Jesús Segura, La Productora, 2002). **Majoria absoluta** (telesèrie) (TV3, 2004). **El cor de la ciutat** (culebrot) (TV3, 2005-06).

6. El lloc d'assaig i el lloc d'estrena a Barcelona.

Els assajos s'han fet a l'Aula de Teatre del nou edifici de la UB al carrer Montalegre, tot just al davant del CCCB.

Aula de Teatre Aiet, preparada per a l'assaig de la lectura. Foto: M. Josep R. Lucas.

El lloc d'estrena és la sala teatral de la Biblioteca de Catalunya (c/ del Carme, 56, Barcelona), ubicada a la vorera del davant del Teatre Romea, a molt poca distància.

Biblioteca de Catalunya. Carrer de l'Hospital, 56. 08001 Barcelona. Tlf.:+34 93 270 23 00

Exterior de la Biblioteca de Catalunya (c/ Hospital, 56, aquí visió de l'accés pel c/ Carme) . Foto: M. Josep R. Lucas

Zona d'accés i detall dela placa que hi ha a mà dreita de l'entrada

Detall de la sala escènica, en fase d'acondicionament per a la representació de *Cosa de dos* de Gloria Montero, una producció AIET.
Fotos: M. Josep R. Lucas.

6. Contacte i directoris.

Associació d'Investigació i Experimentació Teatral (AIET): www.aiet.cat
tel. 93 289 24 81.

Direcció de la lectura: rmisart@hotmail.com

*Dossier inicial creat el dia: 11/07/2007.
Rosa M. Isart.*